Lietas arhīva Nr. A42-00178-22/40
ECLI:LV:ADRJLTN:2022:0331.A420113121.8.S

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
LIEPĀJAS TIESU NAMS

S P R I E D U

Liepājā 2022.gada 31.martā

Administratīvās rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese S. Sērdiene,

piedaloties pieteicējai /pers. C/,
atbildētājas Liepājas pilsētas pašvaldības pusē pieaicinātās iestādes – Liepājas pilsētas pašvaldības iestādes „Liepājas pilsētas būvvalde" – pārstāvjiem /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/
un trešajai personai /pers. G/

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc /pers. C/ pieteikuma par pienākuma uzlikšanu Liepājas pilsētas pašvaldības iestādei „Liepājas pilsētas būvvalde" izdot administratīvo aktu, ar kuru /pers. G/ tiktu uzdots novērst patvaļīgi veiktās būvniecības sekas nekustamajā īpašumā /adrese A/, kadastra Nr. /numurs A/.

Aprakstošā daļa

Pieteicēja 2020.gada 25.maijā un atkārtoti 2020.gada 13.septembrī vērsās ar iesniegumiem Liepājas pilsētas pašvaldības iestādē „Liepājas pilsētas būvvalde" (turpmāk – Būvvalde), lūdzot pieņemt lēmumu par patvaļīgas būvniecības seku novēršanu īpašumā /adrese/, kadastra Nr. /numurs A/(turpmāk – Nekustamais īpašums), norādot ka trešā persona /pers. G/ patvaļīgi bez dokumentācijas šķūnī izbūvē apkures sistēmu – katlumāju.

Būvvalde ar 2020.gada 21.septembra vēstuli Nr. 680/2.4. informēja pieteicēju un trešo personu, ka Būvvaldes izskatīšanā atrodas lieta par plānoto siltumapgādes iekšējo tīklu būvniecību un dūmeņa atjaunošanu (pārbūvi) Nekustamajā īpašumā. Vienlaikus Būvvalde pieteicēju un trešo personu uzaicināja ierasties Būvvaldē viedokļa sniegšanai.

[2] Administratīvajā rajona tiesā 2020.gada 18.decembrī saņemts pieteicējas pieteikums par pienākuma uzlikšanu Būvvaldei izdot administratīvo aktu, ar kuru trešajai personai tiktu uzdots novērst patvaļīgi veiktās būvniecības sekas Nekustamajā īpašumā. Pieteikums pamatots ar turpmāk norādīto.

[2.1] Trešā persona bez pieteicējas, kas ir īpašuma /adrese/ īpašniece, kopējās robežas ugunsmūrī patvaļīgi uzcēla dūmeni 5,50 m augstumā. Nesaskaņotas būvniecības rezultātā izbūvētā dūmeņa ekspluatācija pieteicējai rada būtisku kaitējumu. Patvaļīgā būvniecība apdraud gan personu drošību, veselību un dzīvību, gan dzīvojamās mājas ugunsdrošību.

[2.2] Atbilstoši būvniecību reglamentējošajam normām attiecīgā būvniecība ir pieļaujama tikai ar kaimiņu zemesgabala īpašnieka piekrišanu. Šī piekrišana nav saņemta. Trešās personas darbību rezultātā dūmeņa izbūve ir nelikumīga, aizsedz kaimiņa zemesgabala skata tiesību, rada smakas.

[2.3] Pieteicēja Būvvaldē vērsās ar 2020.gada 16.aprīļa, 25.maija, 13.septembra, 6.oktobra, 2.decembra iesniegumiem. No Būvvaldes nav sekojusi tiesiska rīcība un uz iesniegumiem nav sniegta pamatota atbilde.

[2.4] Apkures sistēma ar granulas katlu šķūņa palīgtelpā un jaunu dūmeni Nekustamajā īpašumā nav uzskatāma tikai par ēkas iekšējo inženiertīklu, tādēļ kā klasificētai būvei Būvvaldē par to bija jāiesniedz apliecinājuma karte par projektu. Lai trešā persona saņemtu nepieciešamās atļaujas šādai būvniecībai, tai bija nepieciešams saskaņojums ar blakus esošo kaimiņu. Turklāt šādai būvniecībai bija jāsaņem pašvaldības atļauja. Ja kaimiņš minētajai būvniecībai uz robežas nepiekrīt, pašvaldība nebija tiesīga dot atļauju būvēt daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas Nekustamajā īpašumā (šķūņa palīgtelpā) apkures sistēmu. Apkures sistēma ir ierīkota bez atbilstošas atļaujas, un tā ir kvalificējama kā nelikumīga būvniecība. Būvvaldei bija jāuzliek īpašniekam par pienākumu apkures sistēmu demontēt.

[2.5] Saimniecības ēkas rekonstrukcijā, saglabājot tās vēsturisko apjomu un tās sākotnējo izmantošanas nozīmi – daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas četru dzīvokļu saimniecības palīgēka (malkas šķūnis) –, bija jāņem vērā Liepājas pilsētas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi. Trešā persona ir veikusi šķūņa rekonstrukciju – pārbūvējusi būves dūmeni, mainot gan būves daļas apjomu un funkciju, izbūvējot daudzdzīvokļu dzīvojamai mājai jaunu siltumtīklu, šķūnī izbūvējot tās katlumāju, un strīdus dūmeni izbūvējot kopējā ugunsmūrī bez atbilstošas kaimiņu atļaujas. Strīdus dūmenis ir būve, t.i. būvniecības procesā radies ar šķūņa rekonstrukciju saistīts jauns veidojums, kam ir noteikta funkcija. Tāpēc tā būvniecībai bija nepieciešams saņemt atbilstošu atļauju, lai tā izbūve būtu iespējama, ievērojot visus Būvniecības likumā noteiktos priekšnoteikumus, tostarp, tam jāatbilst teritorijas plānojumam, kā arī tā izbūve bija jāsaskaņo ar blakus esošā zemes gabala īpašnieku.

[2.6] Inženiertīklu izvietojums Nekustamajā īpašumā nav izplānots tā, lai neskartu trešo personu likumiskās intereses, tādējādi tas neatbilst Būvniecības likuma prasībām. Daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas Nekustamajā īpašumā apkures sistēmas inženiertīkls, apkures kalts un pārbūvētais šķūņa

dūmenis ir tehnoloģiska iekārta (apkures sistēma), kuras izbūvei bija nepieciešams saņemt kaimiņu zemesgabala īpašnieka saskaņojumu.

[2.7] Būvvaldei nebija pamata atzīt, ka trešā persona normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir ieguvusi tiesības saglabāt dūmeni šādā augstumā. Trešā persona vispirms veica dūmeņa būvniecību un tikai pēc tam sāka risināt jautājumu, vai būvniecība atbilst normatīvo aktu prasībām.

[3] Būvvalde tiesai sniegtajā rakstveida paskaidrojumā pieteikumu neatzīst un uzskata par noraidāmu, norādot turpmāko.

[3.1] Pamatojoties uz pieteicējas 2020.gada 16.aprīļa iesniegumu tika ierosināta pārbaudes lieta par cietā kurināmā apkures katla ierīkošanu Nekustamā īpašuma palīgēkā. Būvvaldes būvinspektors 2020.gada 17.aprīlī, apskatot palīgēku (šķūni) konstatēja, ka būvniecības darbi objektā netiek veikti.

[3.2] Pieteicēja kļūdaini atsaukusies uz Ministru kabineta 1997.gada 1.aprīļa noteikumiem Nr. 112 „Vispārīgie būvnoteikumi", kas zaudējuši spēku 2014.gada 30.septembrī.

[3.3] Pieteicēja nepamatoti norāda, ka, lai ierīkotu palīgēkā apkures katlu un veiktu dūmeņa paaugstināšanu, ir nepieciešams kaimiņu saskaņojums. Konkrētajā gadījumā nav piemērojams Civillikuma 1068. pants, bet gan 1088. panta otrā daļa.

[3.4] Nepamatots ir pieteicējas apgalvojums, ka ar dūmeņa izbūvi var tikt pārsniegts maksimālais atļautais apbūves augstums, kā dēļ šāda būvniecība nav pieļaujama. Saskaņā ar Liepājas pilsētas teritorijas plānojuma II daļu Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem (turpmāk – Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi) 42. punktu būves maksimālā augstuma ierobežojumi neattiecas uz dūmeņiem, un to augstumu nosaka būvprojektā.

[3.5] Pārbaudot dūmeņa atjaunošanu palīgēkai Nekustamajā īpašumā 2020.gada 18.jūnijā, būvinspektora 2020.gada 25.jūnija atzinumā Nr. BID-BV-19.9-2020-6564 (140/20) konstatēts, ka dūmenis ir atjaunots. Trešā persona paskaidrojusi, ka būvniecības dokumentāciju izstrādās būvspeciālists /pers. J/. Trešā persona informēta, ka dokumentācijas izstrādei jāņem vērā Ministru kabineta noteikumu Nr. 310 „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 231-15 „Dzīvojamo un publisko ēku apkure un ventilācija"" (turpmāk – LBN 231-15) prasības par dūmeņa augstumu un nekādi būvdarbi nav veicami pirms dokumentācijas izstrādes. Trešā persona 2020.gada 1.septembrī Būvvaldē uzrādījusi SIA „ARDIKO projektēšana" sertificēta būvspeciālista /pers. J/ izstrādātu apliecinājuma karti iekšējam inženiertīklam „Cietā kurināmā apkures katla uzstādīšana dzīvojamā mājā /adrese A/" (turpmāk – Apliecinājuma karte).

[3.6] Pieteicējai Būvniecības padomes sēdē izskaidrots, ka Nekustamā īpašuma īpašniekam ir tiesības ierīkot palīgēkā katla telpu un paaugstināt dūmeni, ievērojot būvnormatīvu prasības, izskaidrots dūmeņa augstuma aprēķina veids, izstrādājamā dokumentācija, kas atbilstoši Ministru kabineta 2017.gada 9.maija noteikumu Nr. 253 „Atsevišķu inženierbūvju būvnoteikumi" (turpmāk – Atsevišķu inženierbūvju būvnoteikumi)

15.2.3 apakšpunktam un 17. punktam nav jāsaskaņo Būvvaldē gadījumos, ja būvdarbiem nav paredzēti publisko tiesību juridiskās personas vai Eiropas Savienības politikas instrumentu līdzfinansējums, bet ir jāuzrāda Būvvaldei būvdarbu tiesiskuma kontroles ietvaros. Par dokumentācijas tehniskajiem risinājumiem atbild sertificēts būvspeciālists. Būvvaldes kompetencē ir pārbaudīt sertificēta būvspeciālista izstrādātas dokumentācijas esamību, taču nav jāveic tās saskaņošana vai akceptēšana. Jau izstrādātā Apliecinājuma karte papildināma ar dūmeņa augstuma aprēķinu un risinājumu atbilstoši būvnormatīvā noteiktajam.

Neskatoties uz pieteicējai izskaidroto, Būvvalde 2020.gada 2.decembrī saņemts jauns pieteicējas iesniegums ar reģistrācijas Nr. 1934/2.4, kas satur norādi, ka Būvvalde nav sniegusi atbildes uz iepriekšējiem iesniegumiem, bet trešā persona ekspluatē nelikumīgi izbūvēto strīdus apkures sistēmu un dūmeni.

[3.7] Pārbaudes lietā nav dokumentu, kuros būtu konstatēta patvaļīgā būvniecība, tādēļ Būvvaldei nav pamata pieņemt lēmumu par patvaļīgās būvniecības novēršanu. Lietā ir veikta faktu pārbaude, Nekustamā īpašuma īpašnieks ir uzrādījis pieprasītos dokumentus.

[3.8] Administratīvā lieta tiek ierosināta uz iesnieguma pamata tajos gadījumos, kad iesniegums ir par konkrētās personas subjektīvās tiesības skarošu jautājumu. Pieteicējai nav subjektīvās tiesības prasīt izdot konkrēta veida administratīvo aktu par būvniecību citā īpašumā.

[3.9] 2020.gada 10.decembrī Būvvalde sniegusi pieteicējai atbildi Nr. 868/2.4, kurā norādīts, ka 2020.gada 1.septembrī Būvvaldē ir iesniegta Apliecinājuma karte iekšējam inženiertīklam uzrādīšanas kārtībā. Apliecinājuma kartē nebija veikts dūmeņa augstuma aprēķins atbilstoši LBN 231-15 61.3. apakšpunktam, tāpēc Būvvalde pieprasījusi veikt papildinājumus Apliecinājuma kartē attiecībā uz dūmeņa augstumu, taču, ievērojot to, ka minēto noteikumu punkts nenosaka tieši no kuras ēkas jumta kores tiek aprēķināts dūmeņa augstums, Būvvalde lūgusi Ekonomikas ministriju un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu (turpmāk – VUGD) sniegt skaidrojumus. 2021.gada 5.janvārī Būvvaldē saņemta VUGD vēstule un 2021.gada 7.janvārī Ekonomikas ministrijas skaidrojums.

[3.10] Nekustamais īpašums atrodas aizsargājamās apbūves II zonā, kur saskaņā ar Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 477. punktu zemesgabala daļā, kas robežojas ar ielu (ielas frontē), veido vienīgi perimetrālu apbūvi. Pagalma ēkas drīkst būvēt, veidojot gan perimetrālo, gan izklaidus apbūvi. Konkrētajā gadījumā ir esoša perimetrāla apbūve arī pagalma daļā. Atbilstoši Teritorijas izmantošanas noteikumu 478. punktam II apbūves zonā maksimālais apbūves augstums – 12 m (3 stāvi). Teritorijas atļautā izmantošana ir JDZ – jauktas apbūves teritorija ar dzīvojamo funkciju.

[3.11] Nav pamatota pieteicējas norāde, ka dūmenis ir atsevišķa būve un ar šķūņa (palīgēkas) rekonstrukciju saistīts jauns veidojums, jo tieši šajā pašā vietā palīgēkā jau iepriekš bija apkures ierīce un dūmenis. Tāpat nepamatota ir pieteicējas norāde, ka dūmenis izbūvēts kopējā ugunsmūrī, kādēļ tā būvniecība ir jāsaskaņo ar kaimiņu. Palīgēkas ar kadastra apzīmējumu /numurs A/ugunsmūris atrodas zemesgabalā /adrese A/, un ir konkrētās ēkas aizmugurējā siena (ugunsmūris), nevis kopējā siena.

[3.12] Maksimālā augstuma ierobežojumi atbilstoši Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 42. punktam neattiecas uz tehniskajām iekārtām, dūmeņiem. Pieteicējas norādītais Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 181.3. apakšpunkts un 180.3.2. apakšpunkts attiecināmi uz mazstāvu dzīvojamās apbūves teritoriju (DzM). /adrese A/ ir jauktas apbūves teritorija ar dzīvojamo funkciju, aizsargājamās apbūves II zonā, kur piemērojami citi Teritorijas izmantošanas noteikumi.

Teritorijas izmantošanas noteikumu 180.3.2. apakšpunkts attiecināms uz mazstāvu dzīvojamās apbūves teritoriju (DzM), savukārt atsauce uz tiesas spriedumu – uz savrupmāju apbūves teritoriju (DzS).

[3.13] Nav pamatots norādītais, ka kaimiņu mājas apkures sistēmas inženiertīkls, apkures katls un dūmenis ir tehnoloģiska iekārta, kādēļ tam nepieciešams kaimiņu zemesgabala īpašnieka saskaņojums.

[3.14] Dūmeņa paaugstināšana atbilstoši LBN 231-15 61.3. apakšpunktam ir ne tikai pieļaujama, bet arī nepieciešama, lai nodrošinātu drošu tā ekspluatāciju un neaizskartu kaimiņu intereses. Pamatojoties uz Būvvaldes pieprasījumu, 2021.gada 19.janvārī sertificēts būvspeciālists /pers. J/ elektroniski sniedzis informāciju par Apliecinājuma karti, kas ir papildināta ar dūmeņa risinājumu un augstuma aprēķinu atbilstoši LBN 213-15. Saskaņā ar Apliecinājuma karti esošo dūmeni nepieciešams pagarināt ar izolētu dūmeni D120/320 mm līdz 6,7 m no zemes, kas ir 10 grādi no blakus ēkas /adrese B/ jumta kores. Apliecinājuma karte paredz arī noteiktus ugunsdrošības risinājumus.

[3.15] Būvvalde 2021.gada 1.februārī pieņēma lēmumu Nr. BIS-BV-5.28-2021-495 (61) „Par ēkas ar kadastra apzīmējumu /numurs A/neatbilstības normatīvo aktu prasībām novēršanu /adrese A/", ar kuru uzdeva trešajai personai viena mēneša laikā no valstī noteiktās ārkārtējās situācijas ierobežojumu atcelšanas tirdzniecībā veikt palīgēkas dūmeņa augstuma palielināšanu saskaņā ar Apliecinājuma karti.

Būvvalde 2021.gada 2.februārī ar vēstuli Nr.60/2.4. „Par skursteni īpašumā /adrese A/" informējusi pieteicēju par minētā lēmuma pieņemšanu un par VUGD, kā arī Ekonomikas ministrijas sniegto skaidrojumu par LBN 231-15 piemērošanu,

[3.16] Būvvalde 2021.gada 25.martā papildus informējusi tiesu, ka ar Būvvaldes 2021.gada 17.marta lēmumu Nr. BIS-BV-5.28-2021-1368 (139) „Par būvvaldes lēmuma atcelšanu" atcelts Būvvaldes 2021.gada 1.februāra lēmums Nr. BIS-BV-5.28-2021-495 (61) „Par ēkas ar kadastra apzīmējumu /numurs A/neatbilstības normatīvo aktu prasībām, novēršanu /adrese A/". 2021.gada 18.martā Būvvalde pieņēma lēmumu Nr. BIS-BV-5.28-2021-1372 (141) „Par administratīvās pārbaudes lietas izbeigšanu", ar kuru nolemts izbeigt administratīvo pārbaudes lietu par cietā kurināmā apkures katla ierīkošanu palīgtelpā Nekustamajā īpašumā, kas ierosināta uz privātpersonas iesnieguma pamata.

[4] Trešā persona tiesai sniegtajā rakstveida paskaidrojumā pieteikumu neatzīst un uzskata par noraidāmu, pamatojoties uz turpmāk norādīto.

[4.1] Dūmenis jau ir eksistējis vēsturiski un nav uzcelts no jauna. Dūmeni bija nepieciešams remontēt, jo vairāku gadu garumā dūmenis bija stipri bojāts, ko 2020.gada 17.aprīlī konstatēja Būvvaldes inspektors.

[4.2] Pieteicēja pieteikumā norāda pretrunīgus apgalvojumus. Pieteikumā norādīts, ka dūmenis 5,5 m augstumā patvaļīgi uzcelts, pēcāk norādīts, ka veikta šķūņa rekonstrukcija, pārbūvējot būves dūmeni, savukārt pēcāk atkal norādīts, ka strīdus dūmenis izbūvēts kopējā ugunsmūrī bez atbilstošas kaimiņu atļaujas, jo dūmenis ir būve, t.i. būvniecības procesā radies ar šķūņa rekonstrukciju saistīts jauns veidojums. Tā kā dūmenis uzbūvēts laikā, kad tika būvēta saimniecības ēka, dūmeņa remonts nav uzskatāms un atzīstams ne par rekonstrukciju, ne no jauna uzbūvēts, līdz ar to dūmeņa remonts nav atzīstams par patvaļīgu būvniecību.

[4.3] Nav pamata skatīt pieteikumā minēto par apkures sistēmu; pieteicēja ir lūgusi nojaukt uz zemesgabala kopējās robežas šķūnī – palīgtelpā – patvaļīgi izbūvēto dūmeni ugunsmūrī.

[5] Tiesas sēdē pieteicēja uzturēja pieteikumā ietverto prasījumu.

Trešā persona, sniedzot paskaidrojumus, pamatojās uz rakstveida paskaidrojumā ietvertajiem argumentiem. Papildus paskaidroja, ka neuzskata par sev saistošu 2021.gada 19.janvārī Būvvaldē iesniegto sertificēta būvspeciālista /pers. J/ elektroniski iesniegto informāciju par Apliecinājuma karti, kas papildināta ar dūmeņa risinājumu un augstuma aprēķinu atbilstoši LBN 213-15, saskaņā ar kuru esošo dūmeni nepieciešams pagarināt ar izolētu dūmeni D120/320 mm līdz 6,7 m no zemes (turpmāk – precizētā Apliecinājuma karte). Trešā persona arī paskaidroja, ka dūmeņa paaugstināšana līdz 6,7 m nav veikta; dūmeņa augstums pēc tā remonta joprojām ir 5,5 m.

Būvvaldes pārstāvji pieteikumu neatzina.

[6] Tiesas sēdē piedalījās eksperts /pers. M/, kam bija uzdots sniegt atzinumu, vai strīdus dūmeņa augstums noteikts atbilstoši normatīvo aktu prasībām, un liecinieks būvspeciālists /pers. J/.

Motīvu daļa

[7] Tiesa, noklausoties lietas dalībnieku paskaidrojumus, izvērtējot lietas apstākļus un lietā esošos pierādījumus, secina, ka pieteikums ir noraidāms.

[7] Tiesa no lietas materiāliem konstatē turpmāko.

[7.1] Trešajai personai pieder Nekustamais īpašums /adrese A/, kurā atrodas dzīvojamā māja un palīgceltne – būves ar kadastra apzīmējumu /numurs C/(dzīvojamā māja) un /numurs A/(šķūnis apbūves laukums 47 m^2 , galvenais lietošanas veids ir 1274 –citas, iepriekš neklasificētas, ēkas) (*Tiesu informatīvās sistēmas VVZD un VZD sistēmas dati*). Saskaņā ar inventarizācijas plānu šķūņa sastāvā citsrap ir saimniecības telpa, kurā ir sildierīce (*lietas 1.sējuma 58.- 60.lapa*).

[7.2] Pieteicēja ar 2020.gada 14.aprīļa iesniegumu vērsās Būvvaldē, lūdzot neatļaut būvniecības ieceri Nekustamajā īpašumā, norādot, ka šķūņa dūmenis 4 m augstumā ir daļēji sabrucis, tas atrodas uz robežas ugunsmūrī, un pieteicēja kā kaimiņiene nepiekrīt šķūņa dūmeņa atjaunošanai (*lietas 1.sējuma 13.lapa*).

[7.3] Pieteicēja ar 2020.gada 16.aprīļa iesniegumu vērsās Būvvaldē, uzdodot Būvvaldei vairākus jautājumus par būvniecības ieceri Nekustamajā īpašumā (*lietas 1.sējuma 15. lapa*).

[7.4] Būvvalde 2020.gada 21.aprīlī sniedza atbildi Nr. 296/2.4. uz pieteicējas 2020.gada 14.un 16.aprīļa iesniegumiem. Atbildē norādīts, ka Būvvaldes būvinspektors konstatējis, ka būvniecības darbi Nekustamajā īpašumā netiek veikti. Virs šķūņa jumta redzams no krūmu apaugumiem attīrīts dūmeņa gals ar izdrupušiem ķieģeļiem. Īpašnieks skaidrojis, ka paredzēts dūmeņa remonts. Papildus atbildē izskaidrots, kas uzskatāmi par remonta darbiem (*lietas 1.sējuma 17.lapa*). Attiecībā uz pieteicējas 2020.gada 16.aprīļa iesniegumā uzdotajiem jautājumiem Būvvalde informēja pieteicēju, ka Nekustamā īpašuma šķūnis ir ierakstīts zemesgrāmatā, līdz ar to tas ir likumīgs, tajā skaitā arī palīgēkas būvelementi; ja palīgēkā (šķūnī) paredzēts uzstādīt apkures katlu daudzdzīvokļu mājas apkures vajadzībām, nepieciešams izstrādāt ēkas atjaunošanas vai pārbūves projektu (mainās telpas lietošanas veids – katlu telpa), kurā tiek risinātas ugunsdrošības prasības, kā arī noteikts dūmeņa augstums, materiāls u.c. Šajā zonā noteikta perimetrālā apbūve, līdz ar to skaņojums ar blakus īpašuma īpašnieku nav nepieciešams. Izvēloties normatīvo dūmeņa augstumu, jāņem vērā arī blakus esošās apbūves jumtu kores augstumu saskaņā ar LBN 231-15 61.3. punktu; daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas apkures iekšējiem tikliem arī nepieciešams projekts. Ja darbi tiek finansēti no Eiropas Savienības, valsts vai pašvaldības fondiem, tad projekts iesniedzams akceptēšanai Būvvaldē.

[7.5] Pieteicēja ar 2020.gada 25.maija iesniegumu vērsās Būvvaldē, lūdzot pieņemt lēmumu par patvaļīgas būvniecības seku novēršanu Nekustamajā īpašumā, nojaucot dūmeni ugunsmūrī (*lietas 1.sējuma 19.lapa*).

[7.6] Būvvalde 2020.gada 18.jūnijā veica Nekustamā īpašuma apsekošanu pēc kā 2020.gada 25.jūnijā sastādīts atzinums par būves pārbaudi Nr. BIS-BV-19.9-2020-6564 (140/20) (*lietas 1.sējuma 85.-86.lapa*). Atzinumā norādīts, ka, pārbaudot objektu, ir konstatēts, ka ir atjaunots dūmenis. Dūmeņa augstums virs ugunsmūra ir apmēram 1,7 m, paaugstināts par apmēram 70 cm. Pēc 2011.gada fotofiksācijas dūmeņa augstums virs ugunsmūra ir apmēram 1 m. Mājas īpašnieks informējis, ka dūmeņa augstums esot vēsturiskā augstumā un ka tiekot izstrādāta projekta dokumentācija katlu mājas ierīkošanai. Trešā persona aicināta 2020.gada 14.jūnijā plkst. 15.00 ierasties Būvvaldē viedokļa sniegšanai par veiktajiem būvdarbiem.

[7.7] Būvvalde ar 2020.gada 25.jūnija vēstuli Nr. 426/2.4 informēja pieteicēju, ka Nekustamā īpašuma īpašnieks ir uzaicināts ierasties Būvvaldē sniegt skaidrojumu par esošo situāciju (*lietas 1.sējuma 21.lapa*).

[7.8] Būvvaldē 2020.gada 1.septembrī uzrādīta SIA /Nosaukums B/ būvspeciālista /pers. J/ izstrādāta Apliecinājuma karte iekšējam inženiertīklam „Cietā kurināmā apkures katla uzstādīšana dzīvojamā mājā /adrese A/", kurā citsrap norādīts, ka tās risinājumi paredz uzstādīt jaunu cietā kurināmā apkures katlu, izbūvēt apkures un karstā ūdens cauruļvadus no katlu telpas līdz dzīvojamai mājai. Lai nodrošinātu pietiekošu vilkmi, dūmenis jāpagarina līdz 5 m no zemes. Dūmvadu paredzēts pieslēgt pie dūmeņa (*lietas 1.sējuma 152.- 159.lapa*).

[7.9] Pieteicēja ar 2020.gada 13.septembra iesniegumu atkārtoti vērsās Būvvaldē, lūdzot pieņemt lēmumu par patvaļīgas būvniecības Nekustamajā

īpašumā radīto seku novēršanu, norādot, ka dūmenī iebūvēta metāla čaula (*lietas 1.sējuma 23.lapa*).

[7.10] Būvvalde ar 2020.gada 21.septembra vēstuli Nr. 680/2.4. uzaicināja pieteicēju un trešo personu ierasties Būvvaldē viedokļa sniegšanai. Trešajai personai lūgts līdzi ņemt izstrādāto būvniecības dokumentāciju un palīgēkas kadastrālās uzmērīšanas lietu (*lietas 1.sējuma 25.lapa*).

[7.11] Pieteicēja 2020.gada 6.oktobra iesniegumā norādīja, ka nepiekrīt daudzdzīvokļu mājas apkures sistēmas izbūvei un lietošanai šķūnī, kas atrodas uz robežas ugunsmūrī, un bez blakus esošā zemesgabala īpašnieces piekrišanas šāda būvniecība nav iespējama (*lietas 1.sējuma 27.lapa*).

[7.12] No Būvniecības padomes sēdes 2020.gada 6.oktobra protokola/lēmuma Nr. 39/321 (*lietas 1.sējuma 28.-29.lapa*) konstatējams, ka Būvvalde noteikusi, ka līdz 2020.gada oktobra beigām projektam jābūt papildinātam ar dūmeņa risinājumu. Apkuri nedrīkst uzsākt, pirms projekts nav uzrādīts Būvvaldei.

[7.13] 2020.gada 20.oktobrī Latvijas Skursteņslaucītāju amata brālība sastādīja apkures ierīces, iekārtas, dūmkanāla un dabiskās ventilācijas kanālu tehniskā stāvokļa pārbaudes aktu Nr. 494.20 (*lietas 1.sējuma 97.lapa*). No akta konstatējams, ka cietā kurināmā oderēts dūmkanāls Nr. 1 saimniecības telpā un dabiskās ventilācijas kanāls Nr. 2 saimniecības telpā pārbaudīts un tie atbilst normatīvo aktu prasībām, kā arī to ekspluatācija ir atļauta.

[7.14] Pieteicēja 2020.gada 1.decembrī vērsās Būvvaldē ar iesniegumu, lūdzot sniegt atbildi, vai trešā persona ir iesniegusi Būvvaldē projektu un vai Būvvalde ir devusi minētā projekta akceptu, kuru likumā noteiktajā kartībā varētu pārsūdzēt augstākā iestādē, vai kādas būs iestādes turpmākās darbības (*lietas 1.sējuma 30.lapa*).

[7.15] Būvvalde, atbildot uz pieteicējas 2020.gada 1.decembra iesniegumu, 2020.gada 10.decembra vēstulē Nr. 868/2.4. (*lietas 1.sējuma 32.lapa*) informēja, ka Būvvaldē ir iesniegta Apliecinājuma karte uzrādīšanas kārtībā, jo objekts netiek finansēts no Eiropas Savienības, valsts vai pašvaldības fondiem. Būvvaldē ir uzrādīts arī Latvijas Skursteņslaucītāju amata brālības 2020.gada 20.oktobra pārbaudes akts Nr. 494.20.

Papildus Būvvalde norādīja, ka Apliecinājuma kartē nav veikts dūmeņa augstuma aprēķins atbilstoši LBN 231-15 61.3. apakšpunktam, tāpēc Būvvalde ir pieprasījusi veikt papildinājumus Apliecinājuma kartē attiecībā uz dūmeņa augstumu. LBN 231-15 nenosaka, tieši no kuras ēkas jumta kores tiek aprēķināts dūmeņa augstums, tāpēc Būvvalde ir lūgusi Ekonomikas ministriju un VUGD sniegt skaidrojumus.

[7.16] Būvvaldē 2020.gada 2.decembrī saņemts pieteicējas iesniegums ar norādi, ka apkures sistēma un dūmenis Nekustamajā īpašumā tiek ekspluatēts (*sk. lietas 1.sējuma 52.lapā*).

[7.17] Būvvalde 2020.gada 7.decembrī nosūtīja vēstuli Ekonomijas ministrijai par LVN 231-15 61. punkta nosacījumu piemērošanu, uz ko Ekonomikas ministrija 2021.gada 6.janvārī Būvvaldei sniedza atbildi Nr. 3.3-6/2021/72N (*lietas 1.sējuma 49.-50.lapa*), kurā skaidroja, ka Latvijas Republikas Civillikuma (turpmāk – Civillikums) 1088. panta otrajā daļā noteikts, ka (..). Minimālās ugunsdrošības atstarpes starp būvēm atbilstoši būvju uguns noturības pakāpei ir noteiktas Ministru kabineta 2015.gada 30.jūnija noteikumu Nr. 333 „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 201-15 „Būvju ugunsdrošība" (turpmāk – LBN 201-15) 7. tabulā. Dūmeņu augstums ir atkarīgs no daudziem faktoriem, tā augstumu ietekmē arī blakus esošās vai piebūvētās ēkas, kā arī koku izvietojums ēkas tuvumā un laika apstākļi. Dūmvadam jābūt par 50 cm augstākam par blakus esošās ēkas augšējo punktu. LBN 231-15 ir noteikts, ka dūmeņa augšējo galu ierīko ne zemāk par 0,5 m virs jumta seguma (arī ēkām ar plakanu jumtu), un tikpat daudz slīpajiem jumtiem, ja skursteni uzstāda tuvāk par 1,5 m jumta korei. Ja skurstenis izvietots 1,5-3 m attālumā no kores, skurstenis nedrīkst būt zemāks par to. Ja skurstenis no kores ir tālāk par 3 m, tad tā augšējai daļai jābūt ne zemākai par iedomāto līniju, kas var tikt novilkta no kores uz leju 10 grādu leņķī pret horizontu. Dūmvadu skursteņi uz jumtiem no degošā materiāla jāuzstāda 1-1,5 m virs kores. Svarīgi, lai sadegšanas produkti izplūstu no dūmeņa, neradot uguns briesmas vai pārmērīgu dūmu daudzumu u.tml. kaitīgu iedarbību. Lai nodrošinātu ugunsdrošību, pilsētas dzīvojamo māju blīvajā apbūvē, savrupmājas skursteņa augstumu var palielināt, par atskaites punktu izvēloties blakus esošās mājas jumta kori, atbilstoši LBN 231-15 61.3. apakšpunktam.

[7.18] Būvvalde 2020.gada 10.decembrī nosūtīja vēstuli trešajai personai, lūdzot ne vēlāk kā līdz 2020.gada 24.decembrim iesniegt Būvvaldē: sertificēta skursteņslauķa atzinumu par dūmeņa atbilstību normatīviem, kā arī telpas, kurā ievietota apkures iekārta, atbilstību LBN 231-15 27. punktam; siltumapgādes iekšējo tīklu ieceres dokumentācijas papildinājumus attiecībā uz dūmeņa augstumu, kas noteikts atbilstoši LBN 231-15 61.3 apakšpunkta nosacījumiem (*sk. lietas 1.sējuma 52.lapā*).

Pēc pieteikuma iesniegšanas tiesā lietā:

[7.19] VUGD 2021.gada 5.janvārī pēc Būvvaldes pieprasījuma sagatavoja vēstuli Nr. 22-1.22/9 par normatīvo aktu piemērošanu (*lietas 1.sējuma 47.lapa*). Vēstulē citstarp norādīts, ka būves jāprojektē un jābūvē tā, lai ugunsgrēka izcelšanas gadījumā tās noteiktu laiku saglabātu nestspēju, ierobežotu uguns un dūmu izraisīšanos un izplatīšanos būvē, neradītu uguns izplatīšanās draudus blakusesošajām būvēm, ēkās esošie cilvēki varētu pamest ēku vai tikt izglābti citādi, ņemtu vērā glābšanas komandu drošību.

[7.20] Būvvalde 2021.gada 1.februārī pieņēma lēmumu Nr. BIS-BV-5.28-2021-495 (61) „Par ēkas ar kadastra apzīmējumu /numurs A/neatbilstības normatīvo aktu prasībām, novēršanu /adrese A/". Ar minēto lēmumu nolemts uzdot trešajai personai viena mēneša laikā no valstī noteiktās ārkārtējās situācijas ierobežojumu atcelšanas tirdzniecībā nodrošināt palīgēkas dūmeņa un telpu atbilstību sertificēta būvspeciālista /pers. J/ izstrādātās Apliecinājuma kartes iekšējam inženiertīklam „Cietā kurināmā apkures katla uzstādīšana dzīvojamā mājā /adrese A/" risinājumiem (*lietas 1.sējuma 51.-53.lapa*). Minētajā lēmumā citstarp ir atsauce uz būvspeciālista /pers. J/ izstrādāto precizēto Apliecinājuma karti, saskaņā ar kuru esošo dūmeni nepieciešams pagarināt ar izolētu dūmeni D129/320mm līdz 6,7 m no zemes, kas ir 10 grādu leņķī no blakus ēkas /adrese B/ jumta kores (*lietas 1.sējuma 52.lapas otra puse, 2.sējuma 4.- 7.lapa*).

[7.21] Trešā persona 2021.gada 24.februārī iesniedza Būvvaldē sūdzību par Būvvaldes 2021.gada 1.februāra lēmumu Nr. BIS-BV-5.28-2021-495 (61), norādot, ka Būvvalde ir vadījusies no kļūdainas dokumentācijas, ko trešā persona nav pasūtījusi un saskaņojusi, bet ko pēc Būvvaldes pieprasījuma elektroniski ir iesūtījis tās izstrādātājs, Pamatojoties uz minēto dokumentāciju, Būvvalde nonākusi pie kļūdainiem secinājumiem. Trešās personas rīcībā ir Būvvaldē 2020.gada 1.septembrī uzrādītā Apliecinājuma karte, kur skaidrojošais apraksts liecina, ka Apliecinājuma karte izstrādāta atbilstoši projektēšanas uzdevumam un pamatojoties uz pastāvošajām normatīvajām prasībām, t.sk. dūmvadu paredzēts pieslēgt pie esošā dūmeņa. Norādīts arī, ka nepamatos ir Būvvaldes 2021.gada 1.februāra lēmumā Nr. BIS-BV-5.28-2021-495 (61) ietvertais secinājums par dūmeņa vēsturisko augstumu, kāds bijis pirms vīteņaugu apaudzējuma no kaimiņu puses noņemšanas. Norādīts arī, ka Būvvaldē iesniegts /pers. P/ sagatavots atzinums, kā arī apstrīdēšanas iesniegumam pievienots VUGD 2021.gada 3.februāra pārbaudes akts Nr. 22/12.1-3.1/12.

[7.22] Izskatot trešās personas sūdzību, Būvvalde 2021.gada 17.martā pieņēma lēmumu Nr. BIS-BV-5.28-2021-1369 (139), ar kuru nolēma atcelt no tā pieņemšanas brīža Būvvaldes 2021.gada 1.februāra lēmumu Nr. BIS-BV-5.28-2021-495 (61) (*lietas 1.sējuma 70.-72.lapa*). No minētā lēmuma konstatējams, ka tas pieņemts, pārvērtējot lietas apstākļus, kā arī konstatējot, ka situācija dabā ar uzstādīto apkures katlu Nekustamajā īpašumā atbilst izstrādātajai dokumentācijai, ir veikta dūmeņa atjaunošana un dūmeņa augstums vizuāli atbilst izstrādātajā sākotnējā Apliecinājuma kartē (kuru trešā persona uzskata sev par saistošu) norādītajam. Nav konstatētas neatbilstības attiecīgajā jomā sertificēta būvspeciālista izstrādātai dokumentācijai.

[7.23] Ar Būvvaldes 2021.gada 18.marta lēmumu Nr. BIS-BV-5.28-2021-1372 (141) nolemts izbeigt administratīvo pārbaudes lietu par cietā kurināmā apkures katla ierīkošanu palīgēkā ar kadastra apzīmējumu /numurs A//adrese A/, kas ierosināta uz privātpersonas iesnieguma pamata (*lietas 1.sējuma 73.-74.lapa*), jo pārbaudot cietā kurināmā apkures katla uzstādīšanu palīgēkā Nekustamajā īpašumā, netika konstatētas neatbilstības

attiecīgajā jomā sertificēta būvspeciālista izstrādātai būvniecības dokumentācijai, tādēļ nav lietderīgi un nav nepieciešams izdot administratīvo aktu.

[8] Lietā tiesas pieaicinātajam Latvijas Būvinženieru savienības SIA „LBS – Konsultants" izraudzītajam ekspertam uzdots sniegt atzinumu, vai Apliecinājuma kartē Nekustamā īpašuma mūra dūmeņa augstums ir aprēķināts atbilstoši normatīvo aktu prasībām, ņemot vērā, ka Nekustamais īpašums atrodas blakus īpašumam /adrese B/, un kādam atbilstoši normatīvo aktu prasībām ir jābūt minētā dūmeņa augstumam (*lietas 1.sējuma 164.- 165.lapa*).

Eksperts /pers. M/ ekspertīzes atzinuma (*lietas 1.sējuma 209.- 220.lapa*) Atbilžu sadaļā norādījis, ka precīzi noteikt izbūvētā dūmeņa augstumu nav iespējams. Izejot no projekta nosacījumiem, tas atbilst LBN 231-15 prasībām. Atbilstoši LBN 231-15 60.[1] punkta prasībai, ja tiek būvēta jauna vai pārbūvēta esoša dzīvojamā ēka vai publiska ēka, tad ēkai, kurai plānots izmantot autonomo apkuri, pie blakus esošas augstākas ēkas dūmenis jāierīko tādā augstumā, kas nerada negatīvu ietekmi uz netālu esošajām ēkām un tajās dzīvojošajiem iedzīvotājiem. Dūmeni ierīko tādā augstumā, lai nodrošinātu normālu dūmgāzu plūsmu un apkures iekārtas radītais gaisa piesārņojums netiktu novadīts blakus esošās ēkas logos, durvīs un ventilācijas sistēmās. Atbilstoši 61.3. apakšpunktam, ja dūmenis atrodas tālāk par 3 m no jumta kores, tā augšgals nedrīkst būt zemāks par taisni, kura vilkta no kores 10 grādu leņķī pret horizontu. To vizuāli nav iespējams pārbaudīt. Nepieciešami apsekošanas un izmērīšanas pasākumi. Ekspertīzes atzinumam pievienota shēma, kā būtu jābūvē dūmeņi virs jumta. Kā noprotams no eksperta rīcībā esošajiem dokumentiem, projekta ekspluatācija nav atļauta (netiek piestādīta Apliecinājuma kartes 3. daļa „Būvdarbu pabeigšana"). Eksperts pieļauj, ka ekspluatācija uzsākta patvaļīgi.

Ekspertīzes atzinuma Atzinuma sadaļā norādīts, ka viennozīmīgi atbildēt uz tiesas jautājumiem nav iespējams. Nepieciešama papildu apsekošana un mērījumi. Nav Būvvaldes atzīme Apliecinājuma kartē, kas liecina, ka būvdarbi nav pabeigti pilnā apmērā. Pēc projekta nav skaidrs, vai tanī risinātā katlu telpas izbūve atbilst LBN 231-15 27. punktam. Ir nepārprotami skaidrs, ka īpašniekam jāievēro Civillikuma 1088. panta otrā daļa.

Secinājumu daļā norādīts, ka uzsākta patvaļīga „Cietā kurināmā apkures katla uzstādīšana dzīvojamā mājā /adrese A/" ekspluatācija. Nepieciešams nodrošināt piekļuvi zemes gabalos gan /adrese B/, gan /adrese A/, t.sk. izbūvētajās katla novietnes telpās ar mērķi veikt apsekošanu un sertificēta mērnieka mērījumus.

Tiesas sēdē eksperts norādīja, ka, ekspertīzes atzinumā minējis, ka izejot no projekta nosacījumiem, dūmeņa augstums atbilst LBN 231-15 prasībām, jo ekspertam nav pamata apšaubīt projektētāja un Būvvaldes akceptēto Apliecinājuma karti. Katrs no būvspeciālistiem ir atbildīgs par to, ko viņš ir izpildījis. Šobrīd nav pamatota iemesla ne kaut ko apšaubīt, ne kaut kam piekrist. Eksperts neko nav varējis pārbaudīt, jo nav mērījumu. Projektu tik vienkāršu nepadara tas, ka saimniecības ēkā tiek ierīkota katlumāja un pēc neoficiālas informācijas attiecīgajā dūmenī ir izbūvēti 3 dūmkanāli. Vienlaikus eksperts norādīja, ka viņa izpratnē galvenais strīds ir par dūmeņa augstumu – jāvadās no Civillikuma 1088. panta, un galvenais ir laba griba. Eksperts arī atzina, ka nav pamanījis, ka LBN 231-15 60.[1] punkts stājās spēkā tikai ar 2021.gada 1.novembri, t.i., pēc Apliecinājuma kartes izsniegšanas.

[9] Liecinieks būvspeciālists /pers. J/ liecināja, ka normatīvie akti nenosaka prasības dūmeņu augstumiem attiecībā pret citām būvēm; nav nekādas normas, kas liktu dūmeņa augstumu pagarināt vai nepagarināt. Apliecinājuma kartē, nosakot dūmeņa augstumu 5 m no zemes, nav ievērotas LBN 231-15 61. punkta prasības attiecībā pret pieteicējas īpašumu; precizētajā Apliecinājuma kartē, kurā noteikts dūmeni pagarināt līdz 6,7 m no zemes atbilstoši Būvvaldes prasībām, ir izpildīti 61.3. apakšpunkta nosacījumi tādam dūmeņa augstumam, kas ir 10 grādi no blakus ēkas /adrese B/ jumta kores. Augstums tika noteikts, konstatējot pēc inventarizācijas lietas vienas mājas augstumu, bet otras mājas augstumu, salīdzinot ar pirmo, nosakot vizuāli. Precizētajā Apliecinājuma kartē ir viss tas pats, kas Apliecinājuma kartē, tikai papildus – rekomendācija pagarināt dūmeni. Trešā persona izvēlējās precizēto Apliecinājuma karti Būvvaldē neiesniegt.

Projekta dokumentācijā tika arī risināts jautājums par telpas pielāgošanu – apšūt to ar riģipsi, izpildīt ugunsdrošības prasības u.c. Liecinieks norādīja, ka nevar ne iebilst, ne apstiprināt, cik kanāli ir dūmenim – 2 vai 3, norādot, ka uz jumta nav kāpis. Apkures katlam ir vajadzīgs 1 dūmvads. Telpā bija 2 kanāli. Atbildot uz jautājumu, liecināja, ka tad, ja ir vēl viens papildu kanāls, tas neko nemaina; ja tas ir vaļā pirmajā stāvā, tad tas uzlabo ventilāciju.

Atbildot uz jautājumu par 120 mm skārda čaulas ievietošanu 140 mm dūmvadā, liecināja, ka mūrī nav nepieciešams likt un arī nevar ielikt izolāciju, tā jāliek tikai virs dūmeņa.

[10] Lietā ir strīds par to, vai trešās personas veiktā būvniecība Nekustamajā īpašumā ir atzīstama par prettiesisku, vai pieteicējai ir subjektīvās tiesības un objektīvs pamats prasīt Būvvaldei atzīt par prettiesisku būvniecību Nekustamajā īpašumā.

Pieteicēja uzskata, ka būvniecība Nekustamajā īpašumā nedrīkstēja notikt bez saskaņošanas ar viņu, bet Būvvalde pieteicējai nepiekrīt. Pieteicēja arī iebilst pret dūmeņa augstumu, norādot, ka tas gan rada ugunsdrošības risku, gan dūmus, pasliktinot gaisa kvalitāti pieteicējas īpašumā, gan ir par augstu no vizuāli estētiskā viedokļa konkrētajā teritorijā.

Būvvalde savus secinājumus attiecībā uz dūmeņa augstumu laika gaitā mainījusi – pēc pieteikuma iesniegšanas tiesā Būvvalde pieņēmusi lēmumu, ar kuru uzdevusi uzdot trešajai personai nodrošināt šķūņa, kurā atrodas saimniecības telpa, dūmeņa augstuma atbilstību LBN 231-15 61.3 apakšpunkta prasībām, bet vēlāk no šīs prasības atkāpusies.

[11] Vispirms tiesa aplūko jautājumu par pieteicējas subjektīvajām tiesībām.

Senāta judikatūrā konsekventi atzīts, ka personai ir tiesības vērsties tiesā un iebilst pret būvniecības procesā pieņemtu lēmumu tad, ja ar šo lēmumu tiek radīts (varētu tikt radīts) tieši šīs personas tiesību vai tiesisko interešu aizskārums vai arī ja šis lēmums rada (varētu radīt) vides aizsardzības interešu aizskārumu un persona vēršas tiesā vides aizsardzības interešu nodrošināšanas nolūkā (*sk., piem., Senāta 2018.gada 10.maija sprieduma lietā Nr. SKA-175/201 7.1.punktu*). Minētais pamatojams ar to, ka šo tiesību jēga ir nodrošināt efektīvu instrumentu tiesību aizskāruma novēršanai gadījumā, ja tiek aizskartas personas subjektīvās tiesības vai sabiedrības vides aizsardzības intereses.

Personas subjektīvo tiesību esību administratīvā tiesa ir atzinusi arī norādot, ka pieteicējam ir arī no „kaimiņu" tiesībām izrietošas tiesības prasīt blakus esošo teritoriju izmantošanu atbilstoši Teritorijas plānojumā atļautajam izmantošanas veidam un Apbūves noteikumiem, ja teritorijas neatbilstoša izmantošana ietekmē pieteicēju dzīves kvalitāti un tiesības dzīvot labvēlīgā vidē (*Administratīvās apgabaltiesas 2020.gada 7.aprīļa sprieduma lietā Nr. A420290318 21. punkts, Administratīvās rajona tiesas 2018.gada 7.decembra lēmuma lietā Nr. A42-02952-18/19 11. punkts*).

Tiesas vērtējumā nav pamata atšķirīgi lūkoties arī uz situācijām, kad būvniecības ieceres dokumentācija pirms būvniecības uzsākšanas Būvvaldei saskaņošanai nav jāiesniedz, bet personai ar konkrētu būvniecības projektu būvniecību regulējošo tiesību normu neievērošanu var tikt radīts vai tiek radīts tiesību aizskārums.

Pieteicējas nekustamais īpašums /adrese B/ atrodas līdzās Nekustamajam īpašumam, kurā trešā persona ir veikusi būvniecību. Līdz ar to, ņemot vērā pieteicējas iebildumu saturu tiktāl, ciktāl konkrētā būvniecība pieteicēju ietekmē tieši, ir atzīstamas pieteicējas subjektīvās tiesības vērsties tiesā ar pieteikumu, iebilstot pret būvniecības procesa tiesiskumu.

Senāts norādījis, ka iebildumi, kas pamato tiesības vērsties tiesā noteic to jautājumu loku, kas pārbaudāmi, izskatot lietu tiesā (*sal. sk. Senāta 2020. gada 28. aprīļa sprieduma lietā Nr. SKA-161/2020 9. punktu)*.

[12] Būvniecības lietās, lai atzītu, vai veiktā būvniecība ir tiesiska nepieciešams pārbaudīt, vai tā atbilst tiesību normām, kas bija spēkā tās veikšanas laikā (*sal. Senāta 2016 gada 9 decembra lēmums Nr. SKA 1500/ 2016; 2016 gada 18 februāra rīcības sēdes lēmums SKA 95/2016*).

Saskaņā ar Būvniecības likuma 18. panta otro daļu (*redakcijā, kad veikta būvniecība*) patvaļīga būvniecība bija būvdarbi, kas uzsākti bez būvniecības ieceres dokumentācijas, akceptētas apliecinājuma kartes vai akceptēta paskaidrojuma raksta, bez būvatļaujas vai pirms tam, kad izdarīta atzīme par attiecīgo nosacījumu izpildi, gadījumos, kad attiecīgie lēmumi saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir nepieciešami, kā arī būvdarbi, kas neatbilst būvprojektam un normatīvo aktu prasībām. Patvaļīga būvniecība ir arī būves vai tās daļas ekspluatācija neatbilstoši projektētajam lietošanas veidam vai būvdarbi, kas uzsākti bez attiecīgas projekta dokumentācijas, ja tāda nepieciešama saskaņā ar normatīvajiem aktiem.

Tātad patvaļīga būvniecība konstatējama situācijās, kad būvdarbi tiek veikti bez minētajā tiesību normā norādītajiem būvniecības procesam nepieciešamajiem dokumentiem (turpmāk – būvniecības ieceres dokumentācija), ja tādi saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir nepieciešami, kā arī tad, ja būvdarbi neatbilst būvprojektam un normatīvo aktu prasībām.

[13] No lietas materiāliem kopsakarā konstatējams, un par to lietā strīda nav, ka trešā persona Nekustamā īpašuma dzīvojamā mājā ierīkoja apkures sistēmu, cietā kurināmā apkures katlu uzstādot Nekustamā īpašuma šķūņa saimniecības telpā (ar dūmeni), kurā līdz katla uzstādīšanai atradās plīts.

Atbilstoši trešās personas paskaidrotajam, ko apstiprina arī liecinieka /pers. J/ sniegtās liecības tiesas sēdē, apkures katls pieslēgts pie saimniecības telpā jau esošā dūmeņa.

Atbilstoši Apliecinājuma kartei dūmenis bija jāpagarina līdz 5 m no zemes.

Trešā persona lietā paskaidroja, ka šķūņa dūmenis pagarināts, to atjaunojot (remontējot) pēc apaugumu noņemšanas.

Lietā atrodas fotofiksācijas, kurās dūmenis redzams gan pirms, gan pēc tā remonta (*lietas 1.sējuma 108.- 110.lapa*).

[14] Būvniecības tiesiskumu un būvju legalitāti apstiprinošos dokumentus nosaka būvniecību regulējošie normatīvie akti.

Jēdziena „inženiertīkls" skaidrojums sniegts Vispārīgo būvnoteikumu 2.16. apakšpunktā; tas ir būvju kopums, kas sastāv no cauruļvadiem, kabeļiem, vadiem, aprīkojuma, iekārtām un ierīcēm un paredzēts elektroenerģijas, siltumenerģijas, gāzes, elektronisko sakaru, ūdens un citu resursu ražošanai, pārvadei (transportam), uzglabāšanai vai sadalei, kā arī inženiertīklu pievadiem un iekšējiem inženiertīkliem.

Jēdziena „iekšējie inženiertīkli" skaidrojums ietverts Ministru kabineta 2021.gada 20.aprīļa noteikumu Nr. 245 „Grozījumi Ministru kabineta 2017. gada 9. maija noteikumos Nr. 253 „Atsevišķu inženierbūvju būvnoteikumi"" 6.3.1. apakšpunktā; tie ir būves piederums, kas sastāv no cauruļvadiem, kabeļiem, vadiem, aprīkojuma, iekārtām un ierīcēm un paredzēts elektroenerģijas, siltumenerģijas, gāzes, ūdens uncitu resursu pārvadei vai sadalei. Ievērojot minēto, secināms, ka Nekustamajā īpašumā saskaņā ar būvniecības ieceri bija plānots izbūvēt iekšējos inženiertīklus.

Vispārīgo būvnoteikumu 1. pielikuma otrās daļas 3. piezīmē noteikts, ka iekšējo inženiertīklu būvniecībai piemēro attiecīgajos speciālajos būvnoteikumos noteikto būvniecības procesu.

Tātad Vispārīgo būvnoteikumu prasības uz iekšējo inženiertīklu būvniecību nav attiecināmas.

Atsevišķu inženierbūvju būvnoteikumu 6.3.1 apakšpunktā (*tiesību normu redakcija, kas bija spēkā laikā, kad veikta būvniecība, spēkā līdz 2021.gada 31.oktobrim*) noteikts, ka paskaidrojuma raksts (1. pielikums), apliecinājuma karte (3. pielikums) vai būvniecības iesniegums (4. pielikums) (turpmāk kopā – būvniecības ieceres iesniegums) vai cita būvniecības ieceres dokumentācija nav nepieciešama, saskaņojot ar zemes gabala īpašnieku, būves īpašnieku vai, ja tāda nav, tad ar zemes gabala, būves tiesisko valdītāju un trešajām personām, kuru tiesības tiek skartas, ja normatīvajos aktos par saskaņojuma nepieciešamību nav noteikts citādi, un ievērojot citos normatīvajos aktos noteiktās prasības, citstarp iekšējo inženiertīklu būvdarbiem (izņemot elektroenerģijas vai elektronisko sakaru iekšējo inženiertīklu būvdarbus un šo noteikumu 15.2.3. un 15.2.4. apakšpunktā un 17. punktā minētos gadījumus).

Atsevišķu inženierbūvju būvnoteikumu 15.2.3. apakšpunkts attiecas uz tādiem iekšējiem inženiertīkliem, kuru būvdarbiem ir paredzēts publisko tiesību juridiskās personas vai Eiropas Savienības politikas instrumentu līdzfinansējums, bet 15.2.4. apakšpunkts – uz naftas produktu iekšējiem inženiertīkliem. Tādēļ minētās tiesību normas uz konkrēto situāciju nav attiecināmas.

Savukārt šo noteikumu 17. punkts noteic, ka, ja iekšējā inženiertīkla būvdarbiem apliecinājuma karte nav nepieciešama, šos būvdarbus (izņemot elektroenerģijas vai elektronisko sakaru iekšējo inženiertīklu būvdarbus un iekšējo inženiertīklu būvdarbus viendzīvokļa dzīvojamā ēkā) veic saskaņā ar atbilstoša būvspeciālista vai būvkomersanta izstrādātu iekšējo inženiertīklu novietojuma plānu, kurā norādīts iekšējā inženiertīkla novietojums būvē vai telpu grupā, uz būves stāva plāna vai telpu grupas plāna. Novietojuma plāns ir saskaņojams ar būves vai telpu grupas īpašnieku vai, ja tāda nav, – ar tiesisko valdītāju, tajā ietver tā izstrādātāja apliecinājumu par tā atbilstību normatīvo aktu prasībām un tas nav saskaņojams ar institūciju, kura pilda būvvaldes funkcijas. Novietojuma plānam pievieno izvērtējumu par iekšējo inženiertīklu atjaunošanas vai pārbūves ietekmi uz pakalpojuma pieejamību, ja plānota daudzdzīvokļu dzīvojamās ēkas koplietošanas iekšējā inženiertīkla atjaunošana vai pārbūve, un būves nesošajām konstrukcijām. Vienu novietojuma plāna eksemplāru būvniecības ierosinātājs iesniedz pakalpojuma sniedzējam, kurš būves iekšējo inženiertīklu izmanto vai izmantos pakalpojuma sniegšanai. Institūcija, kura pilda būvvaldes funkcijas, ir tiesīga prasīt iesniegt tai novietojuma plāna un noteiktā izvērtējuma dublikātu vai kopiju un veikt būvdarbu tiesiskuma kontroli.

Tātad tiesisko regulējumu iekšējo inženiertīklu būvdarbiem satur Atsevišķu inženierbūvju būvnoteikumu 17. punkts, saskaņā ar kuru trešās personas iecerētā būvniecība – iekšējo inženiertīklu ierīkošana – Nekustamajā īpašumā varēja tikt realizēta, pamatojoties uz būvspeciālista vai būvkomersanta izstrādātu iekšējo inženiertīklu novietojuma plānu, nesaskaņojot ar Būvvaldi.

Līdz ar to tiesa secina, ka lietā esošā Apliecinājuma karte (*lietas 1.sējuma 152.- 159.lapa)*, arī precizētā Apliecinājuma karte (*lietas 2.sējuma 4.- 7.lapa*)), pēc būtības uzskatāma par iekšējo inženiertīklu novietojuma plānu, ko izstrādājis Būvkomersantu reģistrā reģistrēts būvspeciālists /pers. J/, ko trešajai personai nebija pienākums saskaņot ar Būvvaldi. Tādējādi Būvvladei nebija pienākums minēto būvniecības ieceri akceptēt vai neakceptēt, kā arī nebija pienākums pieņemt to ekspluatācijā

Ievērojot minēto kritiski vērtējams ekspertīzes atzinumā norādītais, ka konkrētā projekta ekspluatācija nav atļauta, jo nav piestādīta Apliecinājuma kartes 3.daļa „Būvdarbu pabeigšana", un ka tā ekspluatācija uzsākta patvaļīgi (*sk. lietas 1.sējuma 217.lapā*).

[15] Kā norādīts spriedumā iepriekš, atbilstoši lietas materiāliem šķūnī esošajā saimniecības telpā, kurā uzstādīts apkures katls, jau vēsturiski atradies dūmenis un tā bijusi apkurināma – tajā atradusies sildierīce (plīts) (*sk. lietas 1.sējuma 107.lapā*).

Nav arī pamata uzskatīt, ka ar konkrētā apkures katla uzstādīšanu saimniecības telpā minētā telpa kļūtu par katlumāju, jo LBN 231-15 2.3. sadaļas prasības, kas attiecas uz katlumājām, attiecināmas uz tādām telpām, kur apkures iekartu jauda ir lielāka par 500 kw, jo konkrētajā gadījumā

saimniecības telpā uzstādīts mazjaudas apkures katls.

Kā liecināja liecinieks būvspeciālists /pers. J/, projektā nav risināts jautājums par katlu telpas izbūvi, tikai par telpas pielāgošanu, apšujot ar riģipsi, izpildot ugunsdrošības prasības (*tiesas sēdes protolols lietas 2.sējuma 11.-12.lapā*). Savukārt to, ka projektā apsvērti arī LBN 231-15 27. punkta nosacījumi, pamato arī Apliecinājuma kartes SM -5 lapā norādītais lietojamo materiālu saraksts.

Ievērojot visu minēto, nav pamata uzskatīt, ka ar apkures katla ievietošnu šķūņa saimniecības telpā būtu izmainīts telpas pielietojums un funkcija.

Kritiski vērtējams arī tas, ka šķūņa saimniecības telpai dūmenis ir būvniecības procesā radīts jauns veidojums, jo dūmenis minētajai ēkai jau bijis pirms apkures katla uzstādīšanas.

Tam, ka dūmenis būtu pārbūvēts tā, ka mainītos būves apjoms, pierādījumi lietā nav konstatējami.

Ar liecinieka /pers. J/ liecībām atzīstams par pierādītu tas, ka cietā kurināmā apkures katls pieslēgts pie saimniecības ēkā jau esošā dūmvada, ievietojot tajā 120 mm diametra metāla čaulu (*tiesas sēdes protokols lietas 2.sējuma 11.- 12.lapā*).

Ar Latvijas Skursteņslaucītāju amata brālības pārbaudes aktu Nr. 494.20 (*lietas 1.sējuma 97.lapa*) atzīstams par pierādītu, ka šķūņa saimniecības telpā atrodas cietā kurināmā oderēts dūmkanāls 120 mm diametrā un dabiskās ventilācijas kanāls.

Atbilstoši trešās personas paskaidrotajam tiesas sēdē (*tiesas sēdes protokols lietas 1. sējuma 150.- 151.lapā; 2. sējuma 11.-12.lapā*) trešais kanāls ir ventilācijas kanāls, kas kalpojis sausajām tualetēm, kuras patreiz netiek izmantotas; no izkopējuma no Nekustamā īpašuma tehniskās pases redzams, ka tās atradušās blakus saimniecības telpai (*sk. lietas 1.sējuma 59.- 60.lapā*). Apliecinājuma kartes risinājums arī neparedz dūmeņa pārbūvi, izveidojot tajā vai piebūvējot papildus vēl vienu kanālu (*lietas 1.sējuma 87.- 93.lapa*). Viss minētais kopsakarā arī izskaidro trīs kanālu esamību dūmenī.

Lietā nav pierādījumi, kas liecinātu, ka konkrētās būvniecības procesā būtu notikusi dūmeņa pārbūve. Turklāt gadījumā, ja tāda būtu notikusi, no pieteikumā iekļautā pamatojuma nav konstatējams, kā tā ietekmē vai varētu ietekmēt pieteicēju. Līdz ar to apšaubāmas pieteicējas subjektīvās tiesības sūdzēties par šo jautājumu.

Savukārt Būvvlade 2021.gada 11.martā, dabā apsekojot Nekustmā īpašuma šķūni, kurā atrodas saimniecības telpa, vizuāli nosakot dūmeņa augstumu, secinājusi, ka tas atbilst Apliecinājuma kartē norādītajam (*atzinumu sk. lietas 132. - 133.lapā*).

[16] Apstāklis, ka iekšējie inženiertīkli var tikt izbūvēti bez publiskās varas īstenotāju saskaņojuma saņemšanas, nemaina to, ka, tos būvējot, jāievēro citi normatīvie akti.

Kā norādīts arī Ministru kabineta noteikumu projekta „Grozījumi Ministru kabineta 2017.gada 9.maija noteikumos Nr. 253 „Atsevišķu inženierbūvju būvnoteikumi"" un Ministru kabineta noteikumu projekta „Grozījums Ministru kabineta 2005.gada 28.jūnija noteikumos Nr. 480 „Noteikumi par kārtību, kādā pašvaldības var uzlikt pašvaldības nodevas"" sākotnējās ietekmes novērtējuma apvienotajā ziņojumā (anotācijā), būvspeciālistam ir pienākums izstrādāt tādu risinājumu, kas nodrošina inženierbūves vai tās daļas konstrukciju noturību, ugunsdrošību, lietošanas drošumu, lai nodrošinātu būvniecības ieceres un inženierbūves atbilstību normatīvo aktu prasībām, atbilstību paredzētajam lietošanas veidam un normatīvajiem aktiem, kā arī trešo personu īpašuma tiesību ievērošanu.

Tas nozīmē, ka būvspeciālistam būvniecības ieceres dokumentācijā, izstrādājot projekta risinājumu, jānodrošina tā atbilstība normatīvo aktu prasībām, kā arī trešo personu īpašuma tiesību ievērošana, ja to nosaka normatīvie akti.

Savukārt, kā norādīts Atsevišķu inženierbūvju būvnoteikumu 17. punktā, Būvvalde ir tiesīga veikt konkrēto būvdarbu tiesiskuma kontroli.

[17] Pieteicēja uzskata, ka būvniecība Nekustamajā īpašumā varēja notikt tikai ar viņas kā kaimiņienes piekrišanu.

Tiesa normatīvajos aktos nekonstatē prasību saskaņot iekšējā inženiertīkla ierīkošanu ar kaimiņu īpašumu.

Pieteicēja atsaucas uz Civillikuma 1068. pantu, kas noteic rīcību ar kopīpašumu.

Saskaņā ar Valsts kadastra informācijas sistēmas datiem dabā esošais šķūņa ar kadastra apzīmējumu /numurs A/ugunsmūris atrodas Nekustamā īpašuma zemesgabalā un ir konkrētās ēkas aizmugurējā siena, nevis kopējā siena, ko apliecina arī fotofiksācijas (*lietas 1.sējuma 108.,110 lapa*). Līdz ar to atsaukšanās uz tiesību normām, kas nosaka rīcību ar kopīpašumu, ir konkrētajai situācijai neatbilstoša.

Civillikuma 1088. panta otrā daļa savukārt noteic, ka krāsnis un virtuves nevar ierīkot pie kopēja vai kaimiņam piederoša mūra bez viņa piekrišanas; tas neattiecas uz skursteņiem, kuri tomēr jāierīko tā, lai dzirksteles nevarētu aizlidot uz kaimiņa zemes gabalu.

Tātad Civillikums noteic nepieciešamību dūmeņus ierīkot tā, lai dzirksteles nevarētu aizlidot uz kaimiņa zemes gabalu, bet ne prasību pēc saskaņošanas ar kaimiņu.

Līdz ar to pieteicēja nepamatoti uzskata, ka trešās personas īstenotā būvniecība Nekustamajā īpašumā ir patvaļīga tādēļ, ka tā nav saskaņota ar kaimiņu (pieteicēju).

[18] Nosacījumus, kas jāievēro, projektējot un ierīkojot jaunbūvējamo, atjaunojamo un pārbūvējamo dzīvojamo ēku apkures sistēmas, kā arī prasības cita lietošanas veida telpu apkures sistēmu projektēšanai un ierīkošanai dzīvojamās ēkās, paredz LBN 231-15.

Laikā, kad tika izstrādāta Nekustamā īpšuma iekšējo inženiertīklu būvniecības dokumentācija, prasības attiecībā dūmeņiem bija noteiktas tikai LBN 231-15 61. punktā. Minētajā normā bija paredzēts, ka dūmeņa augstumu *virs jumta seguma* nosaka, ņemot vērā šādus nosacījumus: ja dūmenis atrodas tuvāk par 1,5 m no jumta kores, tam jābūt 0,5 m augstākam par kori (61.1. apakšpunkts); ja dūmenis atrodas 1,5 līdz 3 m no jumta kores, tas nedrīkst būt zemāks par kori (61.2. apakšpunkts); ja dūmenis atrodas tālāk par 3 m no jumta kores, tā augšgals nedrīkst būt zemāks par taisni, kura vilkta no kores 10 grādu leņķī pret horizontu (61.3. apakšpunkts).

Nekādi nosacījumi attiecībā uz dūmeņu augstumiem attiecībā pret citām ēkām un būvēm minētajā laikā normatīvajos aktos nebija paredzēti.

Līdz ar to tiesa secina, ka Būvvladei nebija tiesiska pamata noteikt trešajai personai pienākumu attiecībā uz šķūņa, kurā atrodas saimniecības telpa, dūmeņa augstumu piemērot LBN 231-15 61.3. apakšpunkta regulējumu, jo tas paredz, kā nosakāms dūmeņa augstums uz tās ēkas jumta, uz kuras tas tiek būvēts.

Konkrētajā gadījumā turklāt jāņem vērā, ka runa iet par tādu senu būvi, kurai dūmenis bijis izbūvēts jau iepriekš, resp., pirms iekšējo inženiertīklu ierīkošanas Nekustamajā īpašumā, ņemot vērā, ka šķūņa saimniecības telpā iepriekš atradās sildierīce (*sk. lietas 1.sējuma 59.lapā un 107. lapā*), un lietā nepastāv strīds par to, ka ēkas dūmenis nav pazemināts.

Kā norādīts iepriekš, Civillikuma 1088. panta otrā daļa noteic nepieciešamību dūmeņus ierīkot tā, lai dzirksteles nevarētu aizlidot uz kaimiņa zemes gabalu.

Tiesas vērtējumā šo jautājunu risina LBN 201-15, kuros citsrap noteiktas būvju ugunsdrošības atstarpes, lai ierobežotu iespējamo uguns izplatību starp būvēm.

Lietā esošais VUGD 2021.gada 3.februāra pārbaudes akts (*lietas 1.sējuma 61.lapa*) apliecina, ka, pārbaudot Nekustamā īpašuma saimniecības ēku, ugunsdrošības un civilās aizsardzības prasību pārkāpumi nav konstatēti.

Savukārt jautājums par gaisa kvalitāti un iespējamo piesārņojunu, ja tāds tiek radīts, ekspluatējot minēto apkures sistēmu, ņemot vērā iepriekš

norādīto būvniecības normatīvo regulējunu, tiesas ieskatā var tikt risināts, iesaistītajām pusēm savstarpēji vienojoties, kā arī vēršoties Valsts vides dienestā, kura kompetencē citstarp ir kontrolēt piesārņojošo vielu emisiju vidē, vai vispārējās jurisdikcijas tiesā civiltiesiskā kārtībā.

Ņemot vērā visu minēto, lietā nav nozīmes liecinieka /pers. J/ un eksperta /pers. M/ paustajam tiesas sēdē attiecībā uz to, kāds dūmeņa augstums būtu uzskatāms par pietiekamu. Vērā ņemams, ka arī liecinieks /pers. J/ norādīja uz to, ka normatīvie akti Apliecinājuma kartes izstrādes laikā nenoteica nekādas prasības dūmeņu augstumu noteikšanai attiecībā pret citām būvēm, kas atbilst patiesībai, un precizēto Apliecinājuma karti, kuru trešā persona neatzina sev par saistošu, /pers. J/ iesniedza Būvvladē pēc iestādes amatpersonu lūguma, iestādei trešās personas viedokli interpretējot kā piekāpšanos tam, ka skurstenis jāpaaugstina. Savukārt /pers. M/, pamatojot LBN 231-15 61.3. apakšpunkta nosacījumu piemērošanu dūmeņa augstuma noteikšanai, ekspertīzes atzinumā atsaucās uz LBN 231-15 60.[1] punktu, kas nebija spēkā ne būvniecības, ne Apliecinājuma kartes izsniegšanas brīdī.

No Ministru kabineta 2015.gada 16.jūnija noteikumu Nr. 310 „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 231-15 „Dzīvojamo un publisko ēku apkure un ventilācija" 8. punkta, kas noteic ka būvniecības ieceres dokumentācijai, kas atbilstoši normatīvajiem aktiem būvniecības jomā saskaņota (akceptēta) vai iesniegta saskaņošanai institūcijā, kas pilda būvvaldes funkcijas, līdz 2021.gada 31.oktobrim, piemēro šos noteikumus redakcijā, kas bija spēkā līdz 2021.gada 31.oktobrim, nepārprotami secināms, ka jaunajām tiesību normām, tostarp LBN 231-15 60.[1] punktam, nav atpakaļvērsta spēka.

Turklāt ekspertīzes atzinumā norādīts, ka dūmenis atbilst LBN 231-15 prasībām.

[19] Pieteicēja norāda, ka to, kādam tieši jābūt dūmenim un cik augsts tas drīkst būt, nosaka vietējās pašvaldības noteikumi par teritorijas apbūvi. Pieteicēja atsaucoties uz Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem, norāda, ka ar konkrēto būvniecību nav ievērots šo noteikumu 181.3 un 180.3.2. apakšpunkta normas.

Pašvaldība teritorijas plānošanas dokumentos dažādu objektu būvniecībai ir tiesīga noteikt prasības, kas ir jāievēro, piemēram, no vides estētikas vai teritorijas izmantošanas viedokļa. Turklāt pašvaldība ir arī tiesīga noteikt, ka iestāde, kura ir atbildīga par attiecīgo teritorijas plānošanas dokumentos norādīto prasību uzraudzību, ir tieši Būvvalde. Tomēr tādā gadījumā process, kura ietvaros Būvvalde pārbaudīs, vai privātpersona ir ievērojusi no teritorijas plānošanas dokumentiem izrietošās prasības, nebūs process par patvaļīgu būvniecību Būvniecības likuma izpratnē, bet gan cita veida process – process par pašvaldības teritorijas plānošanas dokumentos ietverto nosacījumu ievērošanu (*sal. sk. Senāta 2019.gada 31.oktobra sprieduma lietā Nr. SKA-424/2019 20.punktu, 2020.gada 22.septembra sprieduma lietā Nr. SKA-244/2020 14.–15.punktu, 2021.gada 24.septembra sprieduma lietā Nr. SKA-365/2021 14.punktu*).

Neraugoties uz minēto, tiesa, pārbaudot minētos pieteicējas iebildumus, atzīst, ka tie pēc būtības nav pamatoti. Nekustamais īpašums atrodas jauktā apbūves teritorijā ar dzīvojamo funkciju (JDZ), aizsargājamās apbūves II zonā, kur piemērojami citi Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi. Tāpēc

Pieteicējas norādītie Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 181.3 un 180.3.2. apakšpunkti konkrētajā situācijā nav piemērojami, jo tie attiecas uz mazstāvu dzīvojamās apbūves teritoriju (DzM).

Saskaņā ar Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 477. punktu II apbūves zonā zemesgabala daļā, kas robežojas ar ielu (ielas frontē), veidojama perimetrāla apbūve, bet un pagalma ēkas drīkst būvēt, veidojot gan perimetrālo, gan izklaidus apbūvi.

Lietā nav strīda, ka konkrētajā gadījumā perimetrāla apbūve ir arī Nekustamā īpašuma pagalma daļā. Atbilstoši Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 478. punktam II apbūves zonā maksimālais apbūves augstums ir 12 m (3 stāvi). Savukārt atbilstoši Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 42. punktam maksimālā augstuma ierobežojumi neattiecas uz dūmeņiem; to nosaka būvprojektā.

Ievērojot minēto, pieteicējas iebildumi, kas balstīti uz Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem, ir nepamatoti.

[20] Ņemot vērā visu spriedunā minēto, pieteicējas pieteikuma apmierināšanai nav pamata.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251. pantu, 289.-291. pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

noraidīt pilnībā /pers. C/ pieteikumu (reģistrācijas Nr. 1536).

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Liepājas tiesu namā.

Tiesnese S. Sērdiene